

ZPRÁVA O ČINNOSTI MATICE ČESKÉ V ROCE 2019

V roce 2019 Matice česká rozvíjela svůj program, který nachází stále větší ohlas u široké veřejnosti. První akci uskutečnila k počtě Julia Grégra (1831–1896) v Máslovicích u Prahy dne 30. března. Slavnost, hojně navštívená zvláště potomky Julia a Eduarda Grégrových, měla dvě části. První proběhla v obecním společenském sále a ve formě krátkých přednášek nastínila význam Julia Grégra v českém národním životě. Následně se účastníci slavnosti přesunuli k Vltavě, před vilu Julia Grégra, kde Matice česká ve spolupráci s Obecním úřadem v Máslovicích instalovala informační panel, seznamující s životem a dílem Julia Grégra z pera Jiřího Pokorného, a originální lavičku, vyřezanou z akátu místním truhlářem Jiřím Švarcem, jejíž opěradlo připomíná stránky *Národních listů*. V levé části lavičky jsou vyřezány balíky novin a v pravé ji podpírají knihy s výraznými hřbety. Vše zde ještě doplňuje osazení kopie busty Julia Grégra na výrazném soklu, kterou dodala sochařka Radana Čablová. Na závěr této odpolední akce v krásném slunečném dni umožnil Výzkumný ústav včelařský vstup do svého areálu s honosnou vilou Julia Grégra, ve které tento novinář a politik dne 4. října 1896 zemřel.

Slavnostního odhalení za hojně účasti veřejnosti se ale dočkaly také další matiční informační panely. Od konce dubna je umístěn v areálu městské knihovny v Poděbradech panel připomínající místního rodáka, básníka Franze Janowitze (1892–1917), který pro Matici českou připravila Lenka Kusáková. Dne 15. června se ve spolupráci s obcí Nadějkov uskutečnila slavnost u příležitosti dvousetého výročí narození

spisovatele Prokopa Chocholouška (1819–1864), který v Nadějkově nalezl místo posledního odpočinku. Slavnost v horkém letním dni byla zahájena na místním hřbitově u Chocholouškova náhrobku z roku 1879. Následně pokračovala na bývalé farské zahradě, kde za zvuků vlasteneckých písní 19. století v podání souboru Ludus Musicus byly odhaleny informační panely, věnované Prokopu Chocholouškovi a místnímu faráři Antonínu Čechoslavu Fikarovi (1812–1866), u kterého nalezl Chocholoušek výraznou podporu. Texty a obrazový doprovod na oba panely zajistila Magdaléna Pokorná. Finančně výrobu Fikarova panelu kryla obec Nadějkov. Veřejnost měla možnost při této příležitosti navštívit světničku P. Chocholouška na nadějkovské faře, menší výstavu a také zhlédnout loutkové provedení na motivy Chocholouškova díla *Pan Šimon z Vrhotic*.

Matice česká i v roce 2019 nejen pro své členy připravila jarní a podzimní přednáškové cykly. Dubnový reflektoval výročí vzniku Protektorátu Čechy a Morava a prostřednictvím pracovníků Ústavu pro českou literaturu AV ČR seznámil s tehdejší literárním prostředím (Pavel Janoušek: „*Usilovat o pravé drama tedy znamená usilovat o pevný mravní řád. České drama a proměna komunikačního pole za Protektorátu Čechy a Morava*“; Kateřina Piorecká: „*... a do těch stránek krví ztřísněných padáme prudce celým obličejem. Souvislosti českého literárního života za Protektorátu Čechy a Morava*“; Alena Fialová: „*Proto se musíme připnout k zemi a milovat ji. Česká próza za Protektorátu Čechy a Morava*“). Listopadový se zaměřil na československé legie (Daniela

Obr. 1. Na slavnost k počtě Julia Grégra, která se uskutečnila 30. 3. 2019, byly na katastru obce Máslovice instalovány informační panel, originální vyřezávaná lavička a busta Julia Grégra. Foto: Pavel Muchka.

Obr. 2. Vila Julia Grégra v blízkosti toku řeky Vltavy v Máslovicích byla postavena v roce 1895. Zde J. Grégr dožil v péči své druhé manželky Růženy. V roce 1923 ji zakoupil stát a zřídil zde sídlo Výzkumného ústavu včelařského, který je zde dodnes. Foto: Pavel Muchka.

Obr. 3. Slavnost k poctě spisovatele Prokopa Chocholouška v Nadějkově dne 15. 6. 2019. Foto: Pavel Muchka.

Brádrlerová: *Legiobanka – podnikatelské aktivity československých legií v Rusku*; Petr Tvrďý: *Anabáze legionářského vlaku na českých a slovenských železnicích. Projekt Legiovlak a Československá obec legionářská*; Ina Píšová: *Transsibiřská odysea. Expedice po stopách československých legionářů*).

Matrice česká nabídla členům ještě dvě zajímavé akce. První pod názvem *Chválím tanec...* dne 4. dubna umožnila nahlédnout do světa historických tanců doby renesance a baroka, a to za vedení Elišky Trojanové a hudebního doprovodu souboru staré hudby ALLA BREVE. Druhou nabídkou byl červenový poznávací autobusový zájezd do Sepekova, Milevska a Nadějkova, kde proběhlo slavnostní odhalení matičních panelů. Především pro členy jsou každoročně připravovány Matiční listy, vycházející jako příloha podzimního dvojčísla časopisu *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia litterarum*. V roce 2019 se tematicky zaměřily na literární a knižní kulturu v době protektorátu.

Obr. 4. Matice česká pro obec Nadějkov zajistila informační panely, které seznamují s životem a dílem Prokopa Chocholouška a faráře Antonína Česoslava Fikara. Foto: Pavel Muchka.

V listopadu se uskutečnila výroční členská schůze Matice české, spojená s prezentací nedávno vydané knihy *Literární kronika první republiky*. Zde proběhla rekapitulace matiční činnosti za poslední čtyři roky a následně došlo k volbě nového vedení Matice české na další funkční období.

Na rok 2020 připravuje Matice česká tradiční přednáškové cykly a aktivity v regionech ČR. Realizovány budou například informační panely k poctě Jana Karla Rojka v Budyni nad Ohří a Eduarda Grégra ve Lštěni. V plánu je instalace panelů Karla Tomana v Kokovicích nebo Jana Nepomuka Harracha v Horní Branné. Rovněž se počítá s navázáním na vydavatelskou činnost Matice české, a to publikací Niny Milotové připravované v rámci projektu *Říp jako národní symbol a místo paměti českého národa v období druhé poloviny „dlouhého“ 19. století*.

PhDr. Pavel Muchka